

«Təsdiq edirem»
Tədris məsələləri
Üzrə prorektor v.i.e.
dos. Zaur Məmmədov
* 11 * 09 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisaslaşma: 060301-Muzeyşünaslıq
Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət
Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası
I Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili
Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2023-cü il tarixli iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir (Protokol N1).

Kodu: MIF-BO5.4

Tədris ili: II (2025-2026) III semestr

Tədris yükü: Cəmi 120 saat. Auditoriya saati-30: (15 saat müəhazirə, 15 saat seminar;)

Təhsilalma forması: əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II Müəllim haqqında məlumat: dos.Cəfərov Mayis Vəliməmməd oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 22, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət günləri və saati: III-IV günlər saat 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı: mayis1968@mail.ru

III Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1.Muzeyşünaslıq. (Dərslik). Bakı, Mars-print, 2002.

2. Eyvazova Yegana. Muzeydankənar tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi və istismarı. Dərs vəsaiti. Bakı: "Mars-Print", 2010, 344 s.

3.Muzeyşünaslıq. Ali məktəblər üçün dərslik (R.Ağayev, S.Əmirxanov, A.Əlizadənin redaktəsi ilə). Bakı, 2002, 439 s.

4.Azərbaycanda tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin təşəkkülü və inkişaf tarixi. Bakı, Ziya-Nurlan, 2008.

Əlavə ədəbiyyat

5.www.museum.ru

6.www.petersburg-hotels.com/rus/guide/museums

7.www.thepalmaa

8.www.zolotoe-kolco.ru

9.Агеева Р.А. Страны и народы: Происхождение названий. М., 1990.

10.Барри Томалин. Франция. Изд. Аст-Астрель.М. 2006.

11.Бойл Карагессон Т. Восток есть восток. Иностранная литература. 1994. № 8.

12.Венедикт Р. Психологические типы в культурах Юго-запада США. Антология исследования культуры. Т.1, СПб., 1997.

13.Гуртик Луи. Франция. М., 1914.

14.Джин Тиг. США. Изд. Аст-Астрель.М. 2006.

15.Изноча Сабуро. История японской культуры. М., 1972.

16.Мельникова Е.В. Культура и традиции народов мира. М. 2006. Мифы народов мира: Энциклопедия. В 2-х т. М., 1990.

17.Роджер Джонс. Таиланд. Изд. Аст-Астрель.М. 2006.

18.Рубинский Ю.Н. Французы у себя дома. М., 1989.

19.Страны и народы: Азия. М., 1980.

20.Страны и народы: Америка. М., 1980.

21.Страны и народы: Европа. М., 1980.

22.Токарев С.А. Религия в истории народов мира. М., 1996.

IV Prerekvizitlər: "Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili" fənninin tədrisindən öncə "Muzey işinin əsasları", "İxtisasa giriş", "Mədəni irs", "Dünya muzeyləri" fənnlərini bilmək vacibdir.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Mədəni fəaliyyətin təşkil müxtəlif ölkələrdə milli kimliyin, ənənələrin, sənətin və mədəni irsin qorunması və inkişafı üçün vacibdir. Bu fənn dünya ölkələrinin mədəni siyasətini, mədəniyyətin idarə olunması strukturları, mədəni layihələrin planlaşdırılması və həyata keçirilməsi təcrübəsini əhatə edir. Müxtəlif ölkələrin təcrübələri arasında fərqlər olsa da, məqsəd

ümumi olaraq mədəniyyətin davamlı inkişafını təmin etmək, mədəni irsin qorunması və ictimaiyyətin mədəni maarifləndirilməsidir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr bilji 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı derindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X Təqvim mövzu planı: 15 saat mühazirə, 15 saat seminar

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Müh	Sem
1..	MÖVZU: Dünya ölkələrində mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri PLAN: 1.Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətinin təşkilinin kulturoloji mahiyyəti və onun ilkin şərtləri 2.Beynəlxalq mədəni əlaqələr sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanmasının əhəmiyyəti Mənbə: [1, səh.11-18]	2	2
2..	MÖVZU: İqtisadi inkişaf etmiş ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkili PLAN: 1.Xarici ölkələrdə istirahət və əyləncənin təşkilinin elmi əsasları 2.Mədəni fəaliyyət strategiyasında muzey və digər mədəniyyət, istirahət və əyləncə mərkəzlərinin rolu 3.Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkilinin inkişaf mərhələləri 4.Mədəni fəaliyyətin təşkilində beynəlxalq və regional proqramların əhəmiyyəti Mənbə: [2, 22-29; 11, 1-19]	2	2
3.	MÖVZU: Azərbaycanda mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri PLAN: 1.Azərbaycanın beynəlxalq mədəni əlaqələr sistemində integrasiyası 2.Beynəlxalq mədəni əlaqələr Azərbaycanın dövlətlərarası siyasətinin əsas prioritetlərindən biri kimi Mənbə: [1, səh.11-18]	2	2

4.	MÖVZU: Türkiyə Cümhuriyyəti, Yunanıstan və İran İslam Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili. PLAN: 1. Türkiyə Cümhuriyyətinə mədəni fəaliyyətin təşkili. 2. TÜRKSOY - türkdilli xalqların milli-mədəni mərkəzi kimi 3. Yunanıstanda mədəni fəaliyyətin təşkili. 4. İran İslam Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili. 5. Dünyanın 7 möcüzəsi 6. Azərbaycanın türkdilli xalqlarla milli-mədəni əlaqələri 7. Azərbaycanla Yunanıstan və İran İslam Respublikası ilə mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri Mənbə: [1, 56-198; 14, 45]	2	2
5.	MÖVZU: Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Fransada mədəni fəaliyyətin təşkili PLAN: 1. Amerika Birləşmiş Ştatlarında mədəni fəaliyyətin təşkili 2. Böyük Britaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili 3. Fransada mədəni fəaliyyətin təşkili 4. Rusiya Federasiyasında mədəni fəaliyyətin təşkili 5. Azərbaycanın Şərqi Avropa ölkələri ilə mədəni fəaliyyəti 6. Azərbaycanın Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Fransa ilə mədəni fəaliyyətin nəticələri Mənbə: [1, səh.11-18]	2	2
6.	MÖVZU: Almaniya Federativ Respublikası, İtaliya, İspaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili PLAN: 1. Almaniya Federativ Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili 2. İtaliyada mədəni fəaliyyətin təşkili 3. İspaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili 4. Azərbaycanın Qərbi Avropa ölkələri ilə mədəni fəaliyyəti Mənbə: [14, 45-78; 15, 34-90; 17, 23-67]	2	2
7.	MÖVZU: Yaponiya, Tailand, Malayziyada mədəni fəaliyyətin təşkili PLAN: 1. Yaponiyada mədəni fəaliyyətin təşkili 2. Tailandda mədəni fəaliyyətin təşkili 3. Malayziyada mədəni fəaliyyətin təşkili Mənbə: [14, 45-78; 15, 34-90; 17, 23-67]	2	2
8.	MÖVZU: Çin Xalq Respublikası, Hindistan, Misir, Ərəb Respublikası, İsrail dövlətləri ilə mədəni fəaliyyətin təşkili PLAN: 1. Çin Xalq Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili 2. Hindistanda mədəni fəaliyyətin təşkili 3. İsrail dövlətində mədəni fəaliyyətin təşkili 4. Misir Ərəb Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili Mənbə: [14, 45-78; 15, 34-90; 17, 23-67]	1	1

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

"Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili" fənninin tədrisində dünya ölkələrində mədəni təcrübə və integrasiya proseslərini, mədəni fəaliyyətinin təşkilinin kulturoloji mahiyyəti və onun ilkin şərtləri, beynəlxalq mədəni əlaqələr sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanmasının əhəmiyyəti, iqtisadi inkişaf etmiş ölkələrdə mədəni fəaliyyəti öyrənilməlidir. "Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili" fənninin tədris prosesində xarici ölkələrdə istirahət və əyləncənin təşkilinin elmi əsaslarını, mədəni fəaliyyət strategiyasında muzey və digər mədəniyyət sahələrinin, istirahət və əyləncə mərkəzlərinin rolu, Azərbaycanda mədəni təcrübə və integrasiya proseslərinin haqqında məlumatlar təhlil edilməli və onların təqdimatı hazırlanmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- "Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili" fənni dünya ölkələrində mədəni təcrübə və integrasiya proseslərini şərh etməyi bacarmalıdır.
- Mədəni fəaliyyətinin təşkilinin kulturoloji mahiyyəti və onun ilkin şərtlərini, beynəlxalq mədəni əlaqələr sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanmasının əhəmiyyətini multimedia vasitələri ilə izah etməlidir.
- İqtisadi inkişaf etmiş ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkilini, xarici ölkələrdə istirahət və əyləncənin təşkilinin elmi əsaslarını öyrənməlidir.

- Mədəni fəaliyyət strategiyasında muzey və digər mədəniyyət, istirahət və əyləncə mərkəzlərinin rolunu təhlil etməlidir.
- Azərbaycanda mədəni təcrübə və integrasiya proseslərini bilməlidir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Dünya ölkələrində mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri
2. Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətinin təşkilinin kulturoloji mahiyyəti və onun ilkin şərtləri
3. Beynəlxalq mədəni əlaqələr sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanmasının əhəmiyyəti
4. İqtisadi inkişaf etmiş ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkili
5. Xarici ölkələrdə istirahət və əyləncənin təşkilinin elmi əsasları
6. Mədəni fəaliyyət strategiyasında muzey və digər mədəniyyət, istirahət və əyləncə mərkəzlərinin rolu
7. Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkilinin inkişaf mərhələləri
8. Mədəni fəaliyyətin təşkilində beynəlxalq və regional proqramların əhəmiyyəti
9. Azərbaycanda mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri
10. Azərbaycanın beynəlxalq mədəni əlaqələr sistemində integrasiyası

II Kollektiv sualları :

1. Beynəlxalq mədəni əlaqələr Azərbaycanın dövlətlərarası siyasətinin əsas prioritetlərindən biri kimi
2. Türkiyə Cümhuriyyətinə mədəni fəaliyyətin təşkili.
3. TÜRKSOY - türkdilli xalqların milli-mədəni mərkəzi kimi
4. Yunanıstanda mədəni fəaliyyətin təşkili.
5. İran İslam Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili.
6. Dünyanın 7 möcüzəsi
7. Azərbaycanın türkdilli xalqlarla milli-mədəni əlaqələri
8. Azərbaycanla Yunanıstan və İran İslam Respublikası ilə mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri
9. Amerika Birləşmiş Ştatlarında mədəni fəaliyyətin təşkili
10. Böyük Britaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili

XV. İmtahan sualları:

1. Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətinin təşkilinin kulturoloji mahiyyəti və onun ilkin şərtləri
2. Beynəlxalq mədəni əlaqələr sahəsində ixtisaslı kadrların hazırlanmasının əhəmiyyəti
3. Xarici ölkələrdə istirahət və əyləncənin təşkilinin elmi əsasları
4. Xarici ölkələrdə mədəni fəaliyyətin təşkilinin inkişaf mərhələləri
5. Mədəni fəaliyyətin təşkilində beynəlxalq və regional proqramların əhəmiyyəti
6. Yunanıstanda mədəni fəaliyyətin təşkili.
7. İran İslam Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili.
8. Azərbaycanla Yunanıstan və İran İslam Respublikası ilə mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri
9. Azərbaycanın beynəlxalq mədəni əlaqələr sistemində integrasiyası
10. Azərbaycanın Şərqi Avropa ölkələri ilə mədəni fəaliyyəti
11. Azərbaycanın Qərbi Avropa ölkələri ilə mədəni fəaliyyəti
12. Beynəlxalq mədəni əlaqələr Azərbaycanın dövlətlərarası siyasətinin əsas prioritetlərindən biri kimi
13. İtaliyada mədəni fəaliyyətin təşkili
14. İspaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili
15. Almaniya Federativ Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili
16. Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublikası, İtaliya, İspaniya ilə mədəni təcrübə və integrasiya prosesləri
17. Dünyanın 7 möcüzəsi
18. Amerika Birləşmiş Ştatlarında mədəni fəaliyyətin təşkili
19. Böyük Britaniyada mədəni fəaliyyətin təşkili
20. Fransada mədəni fəaliyyətin təşkili
21. Rusiya Federasiyasında mədəni fəaliyyətin təşkili
22. Azərbaycanın Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Fransa ilə mədəni fəaliyyətin nəticələri
23. Yaponiyada mədəni fəaliyyətin təşkili
24. Tailandda mədəni fəaliyyətin təşkili
25. Malayziyada mədəni fəaliyyətin təşkili
26. Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya Tailand Malayziya dövlətləri ilə mədəni əlaqələri

27. Mədəni fəaliyyət strategiyasında muzey və digər mədəniyyət, istirahət və əyləncə mərkəzlərinin rolu
28. Hindistanda mədəni fəaliyyətin təşkili
29. İsrail dövlətində mədəni fəaliyyətin təşkili
30. Misir Ərəb Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili
31. Azərbaycan Respublikasının Çin Xalq Respublikası, Misir Ərəb Respublikası, İsrail dövlətləri ilə mədəni fəaliyyətin təşkili
32. Çin Xalq Respublikasında mədəni fəaliyyətin təşkili
33. Türkiyə Cümhuriyyətinə mədəni fəaliyyətin təşkili.
34. TÜRKSOY - türkdilli xalqların milli-mədəni mərkəzi kimi
35. Azərbaycanın türkdilli xalqlarla milli-mədəni əlaqələri

Dünya ölkələrində mədəni fəaliyyətin təşkili fənninin silabusu 050310 Muzeyşünaslıq ixtisaslaşması (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Silabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1)

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov
Fənn müəllimi : dos.M.V.Cəfərov